

Hva er forskjellen mellom de kanoniske og de apokryfe evangelier?

- Siden de kanoniske evangeliens inspirerte natur ikke kan demonstreres, ligger den fremste demonstrerbare forskjellen utenfor evangeliene selv:

Selv om de apokryfe evangeliene ble sporadisk brukt av spredte grupper, klarte de aldri å bli akseptert, heller ikke ble de anerkjent av den universelle Kirken.

- ▶ De kanoniske evangeliene er en del av den bibelske kanon, de apokryfe evangeliene er det ikke.

- ▶ Dette betyr at de kanoniske evangeliene ble mottatt av kirkene i øst og vest som den ekte apostoliske tradisjon i generasjonen like etter apostlene;

- ▶ Selv om de apokryfe evangeliene ble sporadisk brukt av spredte grupper, klarte de aldri å bli akseptert, heller ikke ble de anerkjent av den universelle Kirken.

- ▶ En viktig grunn til dette, som kan bevises historisk, er at de kanoniske evangelier ble skrevet i den apostoliske tid i videre forstand, det vil si mens apostlene og deres nærmeste disipler ennå levde. Dette kan slutes ut fra henvisninger til dem hos kristne forfattere i den påfølgende generasjon, og også fra det faktum at rundt år 140 e. Kr. ble det lagd en harmonisering av utdrag fra de fire kanonisk anerkjente evangeliene (Tatian).

- ▶ Henvisninger til de apokryfe evangelier finnes på den andre side først senere, rundt slutten av det andre århundre.

- Apokryfe manuskripter med en tekststil som likner på evangeliene, noen fra midten av det andre århundre, er svært fragmentariske, et tegn på at verkene de representerer ikke var satt så høyt at de ble formidlet nøyaktig til senere generasjoner.

- Apokryfe manuskripter som er overlevert eller som er nylig funnet, er svært forskjellige fra de kanoniske evangelier, både i form og innhold.

- ▶ De som var kjent fra kirkefedrenes tid og fra middelalderen er fulle av historier av et

legendarisk eller fantasifullt slag. De prøver å komme kravene fra den folkelige fromhet i møte ved å gi detaljerte beskrivelser av hendelser som de kanoniske evangelier enten ikke nevner eller omtaler sparsomt.

- ▶ Vanligvis er de overensstemmende med Kirkens lære. De inneholder historier om den hellige Joakim og Anna, og den hellige Jomfrus fødsel (Marias barndomsevangelium), om hvordan en jordmor oppdaget Marias jomfruelighet (Jakobs protoevangelium), om de mirakler Jesus gjorde som barn (Pseudo-Thomas-evangeliet) osv.

De apokryfe evangelier prøver å komme kravene fra den folkelige fromhet i møte ved å gi detaljerte beskrivelser av hendelser som de kanoniske evangelier enten ikke nevner eller omtaler sparsomt.

- ▶ Svært forskjellig fra disse er de apokryfe evangeliene fra Nag Hammadi (Egypt) som er klart gnostiske og kjetterske. De beskriver Jesu hemmelige lære (det koptiske Thomasevangeliet), eller åpenbaringer fra den oppstandne Herre om den materielle verdens opprinnelse (det apokryfe Johannesevangeliet), sjelens oppstigning (Maria Magdalenas evangelium), eller er et pompøst sammensurium av ideer hentet hovedsakelig fra prekener og katekese (Filips evangelium). Selv om noen av dem kan være ganske gamle, kanskje fra det andre århundre, kan man raskt og tydelig se forskjellene på dem og de kanoniske evangeliene.